

razvojno — raziskovalno delo

POROČILO O POTEKU RAZISKAVE REGIONALNEGA URADA SVETOVNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE (SZO) ZA EVROPO

Proces zdravstvene nege*

O mednarodni raziskavi **Proces zdravstvene nege**, ki jo vodi Regionalni urad SZO za Evropo v Köbenhavnu, smo v Zdravstvenem obzorniku že poročali.* V raziskavi sodeluje dvaintrideset evropskih držav, njeno izvajanje pa je bilo prvotno načrtovano do leta 1983; po zadnjih podatkih pa se bo le-to podaljšalo do leta 1985.

Program raziskave obsega metodično preučitev:

— delovnih postopkov v zdravstveni negi — proces zdravstvene nege bolnika oziroma varovanja;

— organizacije in vodenja dela medicinskih sester in babic;

— izobraževanja medicinskih sester in babic ter

— načrtovanje in zagotovitev sredstev za izvedbo raziskave.

Največjo oviro pri delu pomeni namreč nerazumevanje in slabo poznavanje zdravstvene nege, zato je osrednja pozornost namenjena vsestranski preučitvi delovnih postopkov v zdravstveni negi.

Aprila letos je Regionalni urad SZO sklical delovno skupino, ki vodi raziskavo, da bi pregledala podatke, ki so jih strokovnjaki SZO zbrali ob obiskih v posameznih državah za verifikacijo izvajalcev raziskave. Za september je načrtovana pilotska študija v vseh sodelujočih centrih. Z njeno izvedbo se bo verifikacijski postopek izvajalcev (udeležencev) raziskave zaključil.

Kot smo že poročali, je tudi našo državo obiskala svetovalka za raziskovalno delo pri Regionalnem uradu SZO za Evropsko g. Ann Chokrich.**

Iz njenega poročila povzemamo le najpomembnejše ugotovitve:

1. TOZD Patronažna služba Zdravstvenega doma Maribor je verificirala kot sodelujoči center I. reda, oddelek za zdravstveno vzgojo Zdravstvenega centra Celje pa kot sodelujoči center II. reda.

2. Predlagala je, da bi kandidirali za ustanovitev tako imenovanega kolaborativnega centra SZO, kar pomeni, da bi za Regionalni urad SZO za Evropo redno opravljali izobraževalne in raziskovalne naloge.

3. Brž ko bi postali kolaborativni center, bi lahko razširili svoje raziskovalne baze — kot center III. reda bi v delo vključili še gerontološki inštitut (zdravstveno nego) in zdravstveno nego starostnikov v splošnih bolnišnicah.

* Dorothy C. Hall: Srednjeročni program dela medicinskih sester in babic v Evropi (1976—1983). Zdravstveni obzornik 14 (1980), 211—217.

** Mara Hostnik: Mrs. Ann Chokrich iz WHO na obisku v Sloveniji. Zdravstveni obzornik 16 (1982), 198—200.

Majda Šlajmer-Japelj, koordinatorica raziskave za Jugoslavijo s sodelavci (v prvi vrsti tretja z leve).

Fotografija je nastala ob obisku g. Ann Chokrieh, svetovalke za raziskovalno delo Regionalnega urada SZO za Evropo v Zdravstvenem domu Maribor (v prvi vrsti četrta z leve)

4. Kandidatu za center II. reda v Zagrebu je predlagala, da izvajanje raziskave prenesejo na oddelek za ostarele duševne bolnike Bolnišnice dr. Mladena Stojanovića v Zagrebu.

5. Bolnišnico dr. Nedo Zec v Sarajevu — opredeljena je kot center II. reda, je obiskala svetovalka za psihiatrično nego, da se bodo lažje pripravili za opravljanje naloge.

6. Univerzi v Mariboru, ki daje pomoč raziskovalnim centrom in je osnovna baza za obdelavo podatkov v državi, je predložila, da organizira šolanje strokovnjakov s področja zdravstvene nege za raziskovalno delo (magistrski študij).

Na podlagi njenega proročila smo vse republikam, ki so v raziskavo vključene, poslali predlog, da sklenejo samoupravni sporazum o sodelovanju v raziskavi. O dosedanjem delu ter usposabljanju za sodelovanje v raziskavi smo poročali tudi sedanjemu predsedniku Zveznega komiteja za delo, zdravstvo in socialno varstvo prof. dr. Dj. Jakovljeviću.

Poročali smo tudi Republiškem komiteju za zdravstveno in socialno varstvo, ko je sklical sestanek o prihodnjih oblikah dela in sodelovanja. Omenjeni komite raziskavo podpira, enako tudi Zdravstvena skupnost Slovenije, ki še posebej zavzeto pomaga pri premagovanju začetih težav.

V Zdravstvenem domu Maribor, kjer bo potekala pilotska študija, imamo redne študijske sestanke ter prevajamo predloženo gradivo. Tudi učbenik o procesu zdravstvene nege sproti prevajamo, strokovnemu svetu Posebne izobraževalne skupnosti za

zdravstveno varstvo pa smo predlagali, da bi ga izdali kot učbenik oziroma priročnik za zdravstvene šole.

(Maribor, 28. maja 1982)

Majda Šlajmer-Japelj, vodja službe
za vzgojo in izobraževanje pri
Univerzi Maribor

NAJPOMEMBNEJŠI MIKROBI, KI POVZROČAJO BOLNIŠNIČNE OKUŽBE

Skupina	Mikrob	Patogenost
Druge bakterije	Corynebacterium diphteriae	P
	Listeria	C (O)
	Mycrobacterium tuberculosis	P
	anonimne mikrobakterije	O
Virusi	Bordetella pertussis	P
	hepatitisa	P
	vakcinije	P
	varičele	P
	influence in drugi respiratorni virusi	P
	herpes simpleks	P
	citomegalovirus	P (C) (O)
	morbili	P
	rubella	P
	rotavirusi	P
Glivice	Candida	C (O)
	Nocardia	O
	plesni	C
	histoplazma, kokcidije, kriptokok	P (O)
Ostali	pnevmocista	
	toksoplazma	P (O)

Legend a :

P — patogeni: vselej povzročijo bolezen pri zdravem človeku;

C — pogojno patogeni: povzročijo bolezen, če obstajajo tudi posebni predispozicijski dejavniki;

O — priložnostno patogeni: povzročijo bolezen le pri bolnikih z izredno zmanjšano odpornostjo;

(C) — možnost infekcije in resnost bolezni je večja pri bolnikih z večjo dispozicijo;

(O) — povzročijo le redko sistemsko bolezen, in sicer pri bolnikih z izredno zmanjšano odpornostjo.

(Po: WHO Reg. Pub. Eur. Ser. No. 4 — 1978)

Doc. dr. Darko Matjašič
Novis, št. 9—10, 1979